

Het Gelderse paard

In Varsseveld staat een bijzonder standbeeld. Het is namelijk een eerbetoon aan een paard. Niet zomaar een knol maar het paard Amor (1959-1990) dat een van de belangrijkste fokhengsten van Nederland was.

Hij heeft er met zijn nakomelingen voor gezorgd dat het originele Gelderse paard tegen uitsterven behoed werd. Het Gelderse paard geldt als een van de beste en mooiste ter wereld. De belangrijkste kwaliteiten van het ras zitten hem in de veelzijdigheid. Gelderse paarden werden namelijk niet alleen gefokt om in de landbouw te presteren als trekpaard maar ook om te gebruiken voor een zondagse rit met de koets. Een combinatie dus tussen kracht en elegantie. Bovendien heten de Gelderse paarden ook een vrolijk karakter te hebben.

Een kenner omschrijft de soort als volgt: 'Het Gelderse Paard is een elegant gebouwd paard en dient te beschikken over een rijke voorhand, een aansprekend exterieur, voldoende bot en massa, imponerende vierkante gangen met veel stuwung en kracht vanuit de achterhand. Het Gelders paard is geschikt voor veelzijdig gebruik, zowel aangespannen als onder het zadel. Dit paard onderscheidt zich door een blij optreden en betrouwbaar en werkwilleg karakter.'

Nu is er nogal wat te doen rond het Gelderse paard. Het KWPN (Koninklijke vereniging Warmbloed Paardenstamboek Nederland) heeft in 1997 besloten om het aantal Gelderse fokmerries uit te breiden van 300 naar 1000. Niet door te stimuleren dat meer KWPN-fokkers een paard met Gelderse bloedlijnen aanschaffen, maar door de vereisten voor bloedvoering te wijzigen waardoor paarden met geen of weinig Gelders bloed in het stamboek konden worden ingeschreven als Gelders paard. Jarenlang gold de norm dat een paard tenminste 75% Gelders bloed moest hebben om officieel als Gelders paard geregistreerd te worden in het stamboek. Dat wil zeggen dat tenmiste een van de ouders 100% Gelders moest zijn en de andere 50%. In 1990 is die eis zelfs nog aangescherpt tot 87,5%.

Sommige fokkers zien de nieuwe regels die sinds 1997 gelden als het einde van het echte Gelderse paard. Maar hoe echt Gelders is een Gelders paard? In de loop der jaren is er veel gekruisd met andere rassen, zoals het Groningse paard. Dit om veulens te krijgen die de eigenschappen hadden waar de tijd en de plaats om vroeg. Zo waren landbouwpaarden die in de Groningse en Brabantse klei moesten ploegen veel zwaarder gebouwd dan werkpaarden die op zandgronden werden ingezet. Nu de behoefte aan werkpaarden eigenlijk niet meer bestaat proberen alle fokkers zo geschikt mogelijke rijpaarden af te leveren.

Het paard Amor zelf was van Franse en Duitse oorsprong en beantwoordde aan die behoefte. Maar liefst 3500 keer mocht hij verschillende merries bevruchten en zo zorgden zijn genen en die van zijn nakomelingen voor een verandering van het Gelderse ras. Het nieuwe Gelderse paard is wat eleganter dan vroeger en zodoende beter te gebruiken als rijpaard. Een nadeel is dat Amor ook vrij eigenwijs en soms gek in de kop was. Hierdoor is het Gelderse paard ook wat minder mak en vriendelijk geworden.